

VÝBER LEGISLATÍVNYCH ZMIEN A NOVINIEK ZA JANUÁR 2024

1. VYŠLO V ZBIERKE ZÁKONOV

NOVELA ZÁKONA O ORGANIZÁCIÍ ČINNOSTI VLÁDY A ORGANIZÁCIÍ ÚSTREDNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVY

- *Zákon č. 7/2024 Z.z , ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, vrátený prezidentkou Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie Národnou radou Slovenskej republiky (úplné znenie zákona nájdete TU)*
- **Účinnosť: 1. februára 2024**

Anotácia:

Vykonanie viacerých zmien v pôsobnosti niektorých ústredných orgánov štátnej správy vrátane vytvorenia Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky v reflexii na schválené Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2023-2027.

Popis:

V súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na roky 2023 - 2027 schválené uznesením Národnej rady Slovenskej republiky č. 26 zo dňa 21. novembra 2023 sa vykonáva viacero zmien v pôsobnosti niektorých ústredných orgánov štátnej správy.

Vytvára sa Ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky presunom kompetencie v oblasti cestovného ruchu z Ministerstva dopravy Slovenskej republiky a presunom kompetencie v oblasti športu z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ktoré sa má zároveň premenovať na Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

Presun niektorých kompetencií zverených Úradu vlády Slovenskej republiky v uplynulom volebnom období na iné ústredné orgány štátnej správy.

Ďalšie čiastkové zmeny v právnej úprave organizácie činnosti vlády a organizácie ústrednej štátnej správy.

Cieľom zriadenia Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky je posilnenie a zefektívnenie využívania verejných zdrojov a potenciálu v cestovnom ruchu a významne podporiť rozpoznateľnosť značky Slovensko ako bezpečnej turistickej destinácie a vytvoriť na zahraničných trhoch priestor pre plynulý rast príjmov tohto významného sektora domáceho hospodárstva.

Ďalšou úlohou Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky je podpora a rozvoj kúpeľného cestovného ruchu a rozvoj cykloturistiky. Podpora cestovného ruchu je úzko previazaná s rozvojom regiónov Slovenskej republiky, čím dôjde k vyrovnávaniu regionálnych rozdielov v rámci Slovenska udržaním existujúcich, ako aj tvorbou nových pracovných miest, čím sa zvýši konkurencieschopnosť Slovenska a jeho jednotlivých regiónov.

Ďalšou z úloh Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky je aj podpora kongresovej turistiky ako ďalšieho významného zdroja príjmov pre štát a mestá. V Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na roky 2023 až 2027 sa vláda zaviazala podporovať slovenský bezpečnostný a obranný priemysel s cieľom zabezpečiť a rozvíjať domáce výrobné kapacity, zásadne podporovať domáci zbrojársky priemysel ako tradičnú súčasť slovenského hospodárstva a zvýšiť jeho exportné možnosti aktívnou spoluprácou a nasadzovaním výsledkov domácich výrobcov do prostredia ozbrojených síl a pri tvorbe legislatívy a opatrení zohľadňovať ich vplyv na obranu a bezpečnosť štátu a jeho záujmov.

ZMENA VYHLÁŠKY, KTOROU SA USTANOVUJE ZOZNAM ZAKÁZANÝCH LÁTOK A ZAKÁZANÝCH METÓD NA ÚČELY DOPINGU V ŠPORTE

- *Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 4/2024 Z.z. , ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 396/2018 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam zakázaných látok a zakázaných metód na účely dopingu v športe v znení neskorších predpisov (úplné znenie vyhlášky nájdete TU)*
- **Účinnosť: 1. februára 2024**

Anotácia:

Aktualizácia zoznamu zakázaných látok a zakázaných metód na účely dopingu v športe.

Popis:

Podľa splnomocňovacieho ustanovenia v § 100 ods. 1 písm. a) zákona Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví zoznam zakázaných látok a zakázaných metód v súlade s Medzinárodným dohovorom proti dopingu v športe, ktorým je Slovenská republika viazaná. Dohovor upravuje ako svoju neoddeliteľnú prílohu zoznam podľa stavu k roku 2006, s tým, že aktualizácie tohto zoznamu pravidelne vykonáva Svetová antidopingová agentúra. Svetová antidopingová agentúra vydala zoznam zakázaných látok pre rok 2024 ,v ktorom dochádza ku zmenám oproti roku 2023.

Zoznam zakázaných látok a metód pre rok 2024 TU.

ZMENA NARIADENIA, KTORÝM SA USTANOVUJE VÝŠKA NEREGULOVANÝCH PLATIEB, VÝŠKA POPLATKOV A PODROBNOSTI SÚVISIACE SO SPOPLATŇOVANÍM UŽÍVANIA VÔD

- *Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 2/2024 Z.z. , ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd v znení neskorších predpisov (úplné znenie nariadenia nájdete TU)*
- **Účinnosť: 1. mája 2023**

Anotácia:

Zmena osobitného účtu príjemcu poplatkov za užívanie vôd, na ktorý budú odberatelia uhrádzať preddavky; úprava prijímateľa uhrádzaných nedoplatkov.

Popis:

Nariadenie reflektuje na zákon č. 525/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Súvisí so znížením nárokov na štátny rozpočet zo strany správcu vodohospodársky významných vodných tokov Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátneho podniku (ďalej len „SVP, š. p.“), o skutočnú výšku poplatkov za užívanie vôd vrátane poplatkov za odbery podzemných vôd a povrchových vôd na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy. Zmeny a úpravy sa týkajú osobitného účtu príjemcu poplatkov za užívanie vôd, na ktorý budú odberatelia

uhrádzať preddavky. V dôsledku zmeny prijímateľa poplatkov za užívanie vôd sa upravuje aj prijímateľ uhrádzaných nedoplatkov, ktorým je správca vodohospodársky významných vodných tokov a v prípade preplatiek, tieto vráti odberateľovi rovnako SVP, š. p. Zároveň sa mení aj osobitný účet, na ktorý znečisťovateľ uhrádza preddavky, a to zo súčasného osobitného účtu Environmentálneho fondu na osobitný účet SVP, š. p.

Toto Nariadenie reaguje na zmeny v súvislosti so skutočnou výškou poplatkov za užívanie vôd vrátane poplatkov za odbery povrchových vôd a podzemných vôd na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy vo väzbe na uplatňovanie nároku SVP, š. p., na úhradu ekonomicky oprávnených nákladov za poskytovanie neregulovaných služieb na nasledujúci rozpočtový rok prostredníctvom ministerstva z prostriedkov štátneho rozpočtu.

ZÁKON O ŠTÁTNOM ROZPOČTE NA ROK 2024

- *Zákon č. 534/2023 o štátnom rozpočte na rok 2024 (Rozpočet verejnej správy na roky 2024 až 2026) (úplné znenie zákona nájdete TU)*
- **Účinnosť: 1. januára 2024**

Anotácia:

Štátny rozpočet na rok 2024, rozpočet verejnej správy na roky 2024 až 2026.

Popis:

Zákon o štátnom rozpočte na rok 2024 podľa článku 58 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“). Rozpočet verejnej správy sa zostavuje za štátny rozpočet a rozpočty ostatných subjektov verejnej správy na obdobie troch rokov, t. j. roky 2024, 2025 a 2026

Celkové príjmy štátneho rozpočtu na rok 2024 sa rozpočtujú sumou 22 701 961 400 eur, a výdavky štátneho rozpočtu na rok 2024 sa určujú sumou 30 317 892 299 eur. V prípade samotného štátneho rozpočtu má byť schodok na úrovni 7 615 930 899 eur.

ZÁKON, KTORÝM SA MENIA DOPŔŔAJÚ NIEKTORÉ ZÁKONY V SÚVISLOSTI SO ZLEPŠENÍM STAVU VEREJNÝCH FINANCIÍ

- *Zákon č. 530/2023 Z.z., ktorým sa menia a dopŔŔajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšením stavu verejných financií (úplné znenie zákona nájdete TU)*
- **Účinnosť: 1. januára 2024, 1. februára 2024, 1. apríla 2024**

Anotácia:

Konsolidačné opatrenia na zlepšenie stavu verejných financií - zvyšovanie daní, odvodov a poplatkov, zrušenie dňa pracovného pokoja 1. septembra.

Popis:

Vzhľadom na vysoký deficit verejných financií a enormné zadĺženie Slovenska sa týmto zákonom zriaďuje súbor konsolidačných opatrení, realizáciou ktorých sa zabezpečia dodatočné príjmy štátneho rozpočtu, čo prispeje k stabilizácii verejných financií a k eliminácii negatívnych vplyvov na vývoj hospodárenia Slovenskej republiky.

Pri prijímaní týchto opatrení bol sledovaný cieľ primeraného rozdelenia daňovej záťaže medzi rôzne daňové subjekty. Opatrenia v jednotlivých článkoch zákona sú konsolidované tak, aby mali čo najmenej negatívne vplyvy na obyvateľov a aby primerane, proporcionálne a nediskriminačne zasiahli predovšetkým subjekty, ktoré dosahovali a je predpoklad, že budú dosahovať mimoriadne zisky.

Mení a dopŔŔňa sa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zákon o dani z príjmov sa v rámci konsolidačných opatrení zamerá predovšetkým na zvýšenie sadzby dane na podiely na zisku (dividendy) vyplácané fyzickým osobám zo 7 na 10 %, zavedenie minimálnej dane pre právnické osoby, na odstránenie nesystémových opatrení zavedených pri zdaňovaní príjmov z kapitálového majetku a virtuálnej meny a na legislatívno-technické spresnenie v súvislosti s predchádzajúcimi novelami.

Doplnením zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov dôjde od 1. januára 2024 k vylúčeniu podávania alkoholických nápojov z uplatňovania zníženej sadzby dane vo výške 10 % zo základu dane, ktorá sa uplatňuje na reštauračné a stravovacie služby. Podávanie alkoholických nápojov v rámci poskytovania reštauračných a stravovacích služieb bude podliehať základnej sadzbe dane vo výške 20 % zo základu dane

V zákone č. 580/2004 Z. z. sa zvyšuje sadzba odvodov na zdravotné poistenie pre zamestnávateľa, samostatne zárobkovo činnú osobu a tzv. samoplatiteľa z dôvodu kritickej situácie s verejnými financiami, kedy príjmy nepostačujú na krytie výdavkov na zdravotnú starostlivosť.

Novelizuje sa aj zákon č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch. Pre štátny sviatok 1. september - Deň Ústavy Slovenskej republiky sa navrhuje ustanoviť výnimka z pravidla, že štátne sviatky sú dňami pracovného pokoja. 1. september bude štátnym sviatkom, ale nebude dňom pracovného pokoja, ani sviatkom v zmysle príslušných ustanovení Zákonníka práce. Znížením celkového počtu dní pracovného pokoja, bude mať pozitívny vplyv na hospodárenie štátu a zamestnanosť.

NOVELA ZÁKONA O NÁRODNOM ZDRAVOTNÍCKOM INFORMAČNOM SYSTÉME A NIEKTORÝCH ZÁKONOV

- *Zákon č. 529/2023 Z.z. , ktorým sa mení zákon č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (úplné znenie zákona nájdete TU)*
- **Účinnosť: 30. decembra 2023**

Anotácia:

Uzatváranie dohody o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti elektronickou formou.

Popis:

Cieľom právnej úpravy je precizovať existujúce ustanovenia zákona. Právna úprava rieši uzatváranie dohody o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti elektronickou formou.

Elektronická dohoda o poskytovaní všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti sa bude uzatvárať prostredníctvom informačného systému poskytovateľa zdravotnej starostlivosti s overením zhody. Osoba, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť (pacient) predloží identifikačnú kartu. Znenie zákona jednoznačne definuje, že elektronický podpis sa na uzatvorenie dohody nevyžaduje. Legislatívna úprava reflektuje na pripomienky aplikačnej praxe, keďže značná časť obyvateľstva nemá v čípe identifikačnej karty uložený platný podpisový komponent. Legislatívna úprava preto odstránením tejto prekážky umožní širšie využitie služieb u obyvateľstva.

Ide teda o predĺženie termínu prechodných ustanovení z dôvodu, aby osoba u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti nemusela uzatvárať dohodu alebo odstúpiť od dohody o poskytovaní všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom technického zariadenia poskytovateľa a úradného autentifikátora, teda prostredníctvom občianskeho preukazu s elektronickým čipom. Právna úprava súvisí s vymedzením podmienky výlučne na základe občianskeho preukazu s elektronickým čipom, čo by bolo v aplikačnej praxi absolútne nefunkčné, pretože osoba nemá povinnosť mať aktivovaný občiansky preukaz s elektronickým čipom.

Podľa prechodných ustanovení zákona o občianskych preukazoch majú byť občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na našom území, ktorí sú mladší ako 15 rokov a občanom starším ako 65 rokov, ktorí nie sú držiteľom občianskeho preukazu s elektronickým čipom, vydané občianske preukazy bez podoby tváre z úradnej moci na základe údajov z registra fyzických osôb, a to do 31. decembra 2024.
